

vanje onstranskega posestva. Nihče jim ne more brantiti, prepeljati pridelke na eno ali drugo stran.

7. Prebivalci ob meji, ki niso dvojniki, smejo nemoteno upotrebljati ceste in pote preko avstrijskega ozemlja k svojim posestvom, ako je dovoz po našem ozemlju do dotične posesti nemogoč.

8. Sosedji na meji si smejo v slučaju potrebe pomagati pri delu z ljudmi, živino in orodjem. V slučaju požara je dovoljeno požarnim brambam iti na drugo stran meje na pomoč.

9. Zdravniki, živinozdravniki in babice smejo iz obeh obmejnih con vršiti svojo službo in smejo prekoračiti mejo, ako jih ljudstvo kliče.

10. Vsakojaki obrtniki smejo iti v «šteto» na drugo stran. Dovoljeno je prepeljati brez vsake carine čez mejo stroje in orodje v popravilo kovačem, kolarjem, mizarjem, ključavničarjem in drugim rokodelcem.

11. V slučaju krajevne potrebe ali suše je dovoljeno nositi in voziti vodo iz studencev in vrelcev preko meje.

12. Dvojniki smejo svobodno goniti živino na pasjo preko meje in nazaj. Nadalje je dovoljeno goniti živino k oplemenjenju preko meje. Vinogradnikom je dovoljeno dobavljati onstran meje galico, žveplo ter druge vinogradniške in kletarske potrebščine.

13. Koliko smejo dvojniki ozir. drugi prebivalci obmejne cone nesti našega denarja vsakokrat čez mejo, še ni natanko določeno. Komisija se je složila v toliko, da predlaga vladi v odobrenje 100 dinarjev za vsako osebo pri vsakokratnem prehodu.

14. Viničarji, mlatiči in drugi tedenski delavci, ki delajo pri svojem gospodarju onstran meje, smejo enotedenski zaslužek v naturalijah carine prosto nesti čez mejo.

15. Za ljudi obmejnega pasu, ki vozijo ali nosijo žito v mlino ali kako drugo blago ali pridelke, so določeni poti, po katerih smejo voziti in nositi določeno blago. Za črto od Apačke kotline do Sv. Jurja ob Pesnici veljajo ti-le prehodi: Most pri Cmureku, brod pri Sladkem vrhu, brod pri Murhofu, obč. Selnica (ta brod se mora na novo zgraditi), brod pri Lihocki vasi (samo za spravljanje drv in stelje občanov vasi Lichendorf), brod v Ceršaku, državna cesta St. Ilj Špilje, okrajna cesta čez Plavč in občinska cesta iz Svečine, cesta Slatinski dol—Račane, cesta na Spičniku, cesta Sv. Jurij—Lučane. (Prehode na ostalem delu meje bomo označili, ko dobimo tozadevno poročilo).

To so v glavnem točke, ki so potrebne, da so o njih poučeni prebivalci na meji. Naši zastopniki: Roškar, Zebot, Supanič, Sparl, Peklar, Bauman, Očkerl, Reiter, Kren, Šerbinek, Šumandl in drugi so zahtevali v imenu prebivalstva, da se naj v obmejni promet še vpostavimo točke:

1. Ker manjka v naših krajih soli, se naj izjemoma dovoli obmejnemu prebivalstvu kupovati sol v N. Avstriji, kjer je tega blaga v izobilju. Ker je sol pri nas pod monopolom, kakor tobak, vladni zastopniki niso ugodili tej zahtevi, pač pa bodo o zadevi poročali vladi.

2. Železo, cement, opeko in druge stavbene potrebščine se smejo dovažati k nam, a na meji je treba plačati obično carino.

3. Mrtvaške krste v obmejnem kraju naši ljudje težko dobijo. Tudi te se smejo prenesti k nam, a plačati je treba carino.

4. V imenu ljudstva sta naša poslanca komisiji obrazložila, kako velikanske sekature izvršujejo pogranničarji, posebno pravoslavni Wranglovci nad našim ljudstvom. Zahtevala sta, da se Wranglovce takoj odstrani. Zastopnik naše vlade je izjavil, da bodo pogranničarji odpuščeni dne 1. oktobra.

5. Naše prebivalstvo ob Muri je zahtevalo, naj se vendar enkrat uredi ribolov v našem delu Mure. Pravico ribolova od Špilja do Murhova še ima vedno nemška graščina Ehrenhausen, od Murhova navzdol ob Muri pa graščina Gornji Cmurek. V Ceršaku je izjavil vladni zastopnik g. županu Reiterju, da bo komisija predlagala vladi, da naj da občinam ob Muri začasno pravico ribolova in izdajo ribiških kart.

6. Obmejnim živinorejcem naj bo dovoljeno prodajati živino mesarjem v Nemški Avstriji. Tej zahtevi se bo najbrž ugodilo.

7. Ker so mnoge župnije po novi meji prerezane, so naši zastopniki zahtevali, da smejo ljudje onstran meje hoditi v našo cerkev k službi božji (Sv. Ilj, Svečina, Sv. Jurij, Sv. Duh itd.). Z prolaznico bo vsakemu pot v cerkev dovoljena.

8. Uspeli smo tudi z zahtevo, da smejo naši ljudje iz Slovenskih gor v bodoče izstopati na železniški postaji Cmurek iz tranzitnega vlaka ter prekoračiti mejo čez most pri Gornjem Cmureku in čez brod pri Sladkem vrhu. Tudi blago, ki ga pripeljejo iz Jugoslavije, smejo razkladati v Cmureku in ga prepeljati brez vsake carine čez cmureški most ali brod pri Sladkem vrhu. Ta ugodnost bo posebno važna za prebivalce Apačke kotline, župnij Sv. Ane in Marije Snežne.

O drugih podrobnostih obmejnega prometa bom še poročal. Pozivam ob tej priliki naše prebivalstvo ob meji, da pošlje vsakojake pritožbe in želje glede obmejnega prometa meni ali poslancu Roškarju, da jih prednašama na pristojnem mestu.

Maribor, dne 8. septembra 1922.

Franjo Zebot.

Naša zborovanja.

Obrtnike, ki so pristaši SLS vabimo, da se udeležijo shoda Obrtne zveze, ki se vrši prihodnjo nedeljo, dne 17. septembra ob pol 10. uri dopoldne v Gambrinovi dvorani v Mariboru. Na shodu govorijo naši poslanci,

podpredsednik Trgovske in obrtne zbornice g. Ogrin iz Ljubljane, prof. Vesenjaki in drugi. Namen shoda je, da se za vse okraje Slov. Štajerja ustanovi Obrtna zveza. Pridte torej iz vseh okrajev obrtniki, ki ste krščanskega mišljenja: kovači, čevljarji, krojači, gostilničarji, zidarji, tesarji, kolarji, mizarji, urarji in obrtniki vseh drugih vrst prihodnjo nedeljo v Maribor. Po shodu si udeleženci ogledajo obrtno razstavo. Agitirajte med tovariši-obrtniki za udeležbo. Po železnici velja polovična vožnja.

Shod dr. Korošca v Celju. Dne 24. septembra ob 9. uri dopoldne ima dr. Korošec v Celju v Narodnem domu (velika dvorana) shod SLS za celjski in laški okraj. Spored: Ob 8. uri v župnijski cerkvi sveta maša s cerkvenim govorom za moše (Pridiguje g. dr. Hohnjec). Ob 9. uri shod SLS v veliki dvorani Narodnega doma. Govorijo dr. Korošec, prof. Vesenjaki in dr. Hohnjec. Somišljeniki mesta Celje in celjskega in laškega okraja, pridite!

Sv. Barbara v Haložah. V nedeljo, dne 24. septembra po rani maši se vrši pri nas shod Slovenske ljudske stranke, na katerem bosta govorila poslanec Zebot in urednik «Slov. Gospodarja» g. Golec. Haložani, na svidenje!

Sv. Jurij ob Južni železnici. V nedeljo, 17. septembra, po ranem sv. opravilu ima dr. Korošec pri nas shod Kmetijske zveze za župnije: Sv. Jurij ob juž. žel., Dramlje, Kalobje, St. Vid pri Grobelnem, Ponikva ob juž. žel. in Sliv. nica pri Celju. Somišljeniki povabljeni.

Kozje. Dne 17. septembra se vrši v Kozjem po poznem svetem opravilu ob 11. uri dopoldne okrajni shod Kmečke zveze za vse župnije sodnega okraja Kozje. Shod bo na trgu pred cerkvijo. Govorijo gg. poslanci Krajnc, Stanovnik, Zebot in urednik Slovenca Fr. Smodej. Sveto opravilo pred shodom se začne ob 10. uri.

Na Sladkem vrhu pri Cmureku sta poslanca Roškar in Zebot priredila dne 8. septembra pri kmetu Pučko velik shod, kateri se je prav lepo obnesel. Ljudstvo je glasno odobravalo delovanje poslancev naše stranke. Povsod izražajo željo po novih volitvah. Organizacija naše stranke tudi v teh krajih napreduje.

Brinjeva gora je bila dne 10. septembra ganljive slovesnosti krščanskomišlečega ljudstva. Na tisoče se nas je zbralo iz vseh strani konjiškega in sosednjih okrajev. Cerkevno slovesnost je poveljal sloviti mladi pridigar č. g. Franc Hohnjec, župnik čadramski. Po pozni sveti maši je na obširnem prostoru pred Marijino cerkvijo otvoril ljudski tabor vič. g. svetnik Karba. Navzočih je bilo deset županov. Zbrane množice so z zanimanjem sledile poljudnemu govoru narodnega poslanta Fr. Zebota. Naš poslanec nam je prav jasno in z dokazi opisal krivice sedanjega slabega gospodarskega in političnega položaja. Govoru je sledilo po obširni gorski trati vseobčeno odobravanje. Gospod predsednik je izrekel v imenu ljudstva Jugoslovanskemu klubu iskreno zahvalo. Ljudstvo je glasno zahtevalo nove volitve.

Ptujska gora. Dne 3. septembra so posetili Ptujsko goro člani Strokovne zveze v Mariboru. Najprej je bilo poznno sveto opravilo za Strokovno zvezo, potem pa se je vršil shod zunaj na prostem pred cerkvijo. Shod se je vršil čisto mirno, le oni veliki (ne po duhu, ampak po telesni dolgoti) Milko Peče je delal neumestne medklice, ki so kazali vso njegovo duševno plitvost in revščino ter zlobo. Je pač Peče. Zenske so mu klicale: «Sram vas bodi!» Sekundiral mu je Predanov učiteljčnik Karličko. Res lepa dvojica! Sploh pa je Pečejevih «medicinkov» že sita vsa Gora, kajti ljudje, ki špijonirajo, vohunijo in lažejo po liberalnem časopisju, se vsakdo rad ogne, celo lastni pristaš, če je poštenjak. Ovaduha in špijona prezira vse! Tu na Ptujski gori imamo par ljudi, ki hodijo v cerkev le zato, če bi mogli vjeti gospoda župnika pri kakih besedi, da bi ga potem ovađili. Ker pa se jim to ne posreči, pa potem v liberalnem Jutru in Taboru zavijajo resnico, lažejo, se zaletujejo v župnika. Gospod Milko, to je državotvorno, kaj ne da? Ali poznate suho večerjo z dolgo haljo, o kateri smo nekdaj čitali v slavnem «Taboru». Pa ta ni prava; mi gorci poznamo neko drugo suho večerjo, ki ima za sto procentov dolge noge in je v zlahti z mačjim lovcem, tista je prava. Drugokrat več!

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Dne 10. t. m. so se sestali v Zagrebu javni delavci intelektualci iz cele države, da se posvetujejo, kako bi se našel izhod iz vsestransko težkega in nevarnega položaja, v katerega nas je zavedel današnji režim. Vsem je jasno, da je vladna politika prepojena s pohlepom in nepoštenostjo in da se je v tem duhu vse doslej postopalo ter da je tako tudi ustava sestavljena in sprejeta, vsi vedo, da se mora nepoštenost odpraviti, javna vest zbuditi, ne vedo pa, kako naj se to stori in doseže, ker nimajo pravega programa in med seboj, ker izhajajo iz najrazličnejših strank, tudi ne prave sloge. Ker je že spoznanje z željo po poštenosti in odporu proti korupciji mnogo vredno, zasluži zagrebški zbor naše pozdrave in našo podporo.

Ker se je zborovanje udeležil tudi predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidovič z drugimi treznimi demokrati, je razkol med demokrati gotova stvar. Pribečevič se bo oklenil Pašiča in ta dva ostaneta glavna stebra dosedanje, splošno obsojene vladne politike.

Ministri, koliko jih je sploh v Beogradu, so sklenili da se skliče zakonodajni odbor dne 1. oktobra, parlament pa pet dni pozneje.

V Beograd so dospeli odposlanci Bleerove skupine iz Amerike, da proučijo, kako bi se Beograd zvezal z morjem. Bleer sploh ne misli dati finančnemu ministru dolarjev, temveč samo družbi, ki bo gradila beograjsko-jadransko železnico.

Poštni minister je tudi izdal ostro naredbo proti nerednostim, ki se danes dogajajo na pošti. Zagrozil je s strogo kaznijo, če se bodo poštno pošiljatve še naprej izgubljale in kradle. Ostalo bo seveda samo pri papir-

nu naredbi, kakor so tudi batine ostale, ko jih je policajminister prepovedal.

V političnih krogih se je zopet zbudila zahteva po parlamentarnem nadzorstvu zunanje politike. Seveda bo ta želja in zahteva neizpolnjena, ker Pašič še nikdar ni trpel nadzorstva.

REKA PROTI ITALIJI.

Reška javnost je zelo razburjena, ker Italija omalovažuje vse dogovore in pogodbe. Listi zahtevajo, naj se tudi Jugoslavija kot drugi pogodbenik pripusti, da sodeluje pri ustanovitvi reda in gospodarstva reške države

GRSKA

je po polomu svojega samovoljnega in predrznega vojnega pohoda proti Carigradu doživela tudi vladno krizo. Sestavil se je nov kabinet in najbrž se bo moral tudi kralj Konstantin umakniti in Venizelos se bo vrnil iz inozemstva. — Naša vlada še vedno po vsej sili podpira in zagovarja grško politiko. Grško, ki tako strašno tlačij Jugoslovane na svojem ozemlju, podpira, proti Turški, ki ima toliko simpatij od naših državljanov-muslimanov, pa hujska.

ZVEZA NARODOV.

Na seji tretje komisije je predložila Anglija po svojem zastopniku te-le predloge: naj se pri vseh vladah posreduje glede znižanja vojaških sil in vojnih proračunov in sicer bi se moralo to posredovanje ponoviti vsako leto, naj se sestavi posebna komisija, ki bo vršila pregled razoroževanja ter vodila o njem točne podatke, naj bi Zveza narodov sklicala posebno konferenco, ki bi se pečala samo z vprašanjem razorožitve in na to konferenco naj bi se povabila tudi Amerika gled dogovora o odpravi fabrikacije in trgovine orožja.

KMETSKI PRAZNIK NA BLEDU.

«Kmetijski list» se je ustil na dolgo in široko, kakšna velikanska reč bo na Mali Smaren na Bledu, da bo velko sja-nejša od lanske itd. Gospod minister Pucelj je naročil dva posebna vlaka, izbral nebroj fermanov in izgrabil tudi Kmetijsko družbo, katere je razpisala premoženje živine, dočim kmetijska družba ni imela svobodnih rok ter so imeli prignati živino samo slabostojneži. Krajci zaupniki SKS so dobili ukaz, tiskun v «Spiegelschrift» od vodstva SKS, da sme dobiti prigrasnico samo živina SKS ter da morajo prigraseno zival zaupniki preje ogledati. Vsak posestnik pa dobi odškodnino v znesku 80 kron in še nagrado za žival kot tako posebej, kolikor točk se ji bo priznalo. Zivine so prignali še precej, tudi gospod Pucelj je prišel pogledat, ker pa volov ni bilo, je kmalu odšel.

Popoldanski shod je bil pa kaj klaverna. Vlaka, katere je naročil gospod minister, sta pripeljala komaj 200 ljudi (drugi je bil razen sprevednikov popolnoma prazen). Kdo bo plačal? Država, kaj ne?! Z drugimi vlaki, kateri vozijo redno ob praznikih se je pa pripeljalo le malo samostojnežev, kajti gospod minister je lahko prepričan, da na Mali Smaren pride vedno veliko ljudi na Bled, ker je stara navada kranjskega ljudstva, katero je na ta dan romalo na Brezje in na Bled in še bo, ko samostojnih praznikov ni bilo in jih ne bo!

Slavnostno (?) zborovanje je otvoril Medved iz Hraš ter je podal besedo gospodu ministru, kateri ni povedal nič novega, zagovarjal se je namreč radi volov, o katerih je izjavil, da je dobro naredil (!), da jih je prodal in radi drugih lumparji. — Obljubil ni nič drugega kot to, da bo za naprej še ravno tako delal za kmetstvo ljudstvo.

Za njim je govoril poslanec Rafer, dobrorejen možič, kmetu prav nič podoben ter je jamral, da je težko radi strankinega glasila ter da se, ti presneti «samostojneži» v parlamentu na vso moč bojujejo in da le težko kaj dosežejo za kmeta, da pa zase lahko, lega ni povedal.

Potem je klobasal Mrmolja take stvari, da ga je že minister grdo pogledoval in rekel, da mu je bilo težko zapustiti plug te riti v parlament. Ljudje so pa uvideli, da le klobasa ter so se muzali. Govoril je tudi, da jih klerikalec napada, to pa le takrat, kadar delajo (?) in se mučijo v parlamentu za svobodo kmeta, o katerem je potem fantaziral, da je svoboden, da mu sije svobodno solnce in da še nikdar ni bilo tako dobro za kmeta, kakor sedaj itd.

Nato je pozdravil zborovalce v imenu srbskih Kmetov, neki kmet iz Požarevca.

Medved je končno predlagal resolucijo, katere so propadle, ker bi lahko dvignjene roke na prste na roki (levi) in na nogah preštel, pa bi še kak prst ostal ter je bedastocano zaključil zborovanje.

Po zborovanju je bila dirka lijakerjev in jahačev. Ljudi je bilo 5—6000 radovednežev kmetov, obrtnikov, delavcev, blejske gospode ter uradnikov. Zanimanja nobenega. Ugovarjati ni hotel nikdo, ker ni vredno mlatiči prazne slame in so gg. govorniki vsaj enkrat nemoteno govorili; v narodni nošah jih je bilo okoli 20 in eden sam okrašen voz.

Po dirki so ljudje odšli iz Zake, le kakih 600 ljudi je ostalo na zabavalšču, ki so postali v noč res slabostojni (škandal v Lescab).

Ljudje so pa rekli, da ne gredo nikdar več slabostojnega zborovanja gledat, da ni za «mujo», da bi jih za Puceljevce imeli. —

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Gospod arhidijakon Franc Hrastelj v Konjicah je obhajal dne 9. t. m. v Konjicah 70letnico svojega življenja. Visokemu jubilanu, ki je še čil in zdrav, kličemo iz dna srca: Še na mnoga leta!

Petindvajsetletnica načelnika okrajnega zastopa v Kozjem. Dne 30. avgusta je poteklo 25 let, odkar načeljuje okrajnemu zastopu kozjanskemu č. g. dekan Marko Tomažič. Prav ta dan je pod njegovim spretnim vodstvom pred 25-timi leti zmaga slovenska stranka pri zelo viharjih volitvah v okrajni zastop. Marko Tomažič, splošno priljubljeni današnji jubilan, je ostal njegov načelnik brez presledkov 25 let. V vseh panogah pravega in trajnega napredka se je vedno odlikoval in stal v prvih vrstah. Ne bomo naštevati njegovih zaslug za kozjanski okraj, ki so poznavateljem razmer v kozjanskem okraju dobro znane! — Ohče spošta-